

Česká lékárnická komora

OČKOVÁNÍ V LÉKÁRNÁCH

PharmDr. Martin Kopecký, PhD.
Viceprezident ČLnK

1983

1983 Argentina
Legal requirements specified for vaccine administration in pharmacies and/or by pharmacists.

1994 USA
Pharmacists in Seattle, Washington, trained for the first time to administer vaccinations.

1998 USA
14 States authorised pharmacists for influenza vaccination.

2007

2007 Portugal
Legal expansion of the scope of services provided by pharmacies and pharmacists, including vaccine administration.

2008 Portugal
Initial pharmacists' training. Development of recommendations for pharmacy-based vaccination.

1991 South Africa
Private training institutions start offering vaccination training opportunities to pharmacists.

2002 UK
Legal authorisation for pharmacy-based vaccine administration.

2002

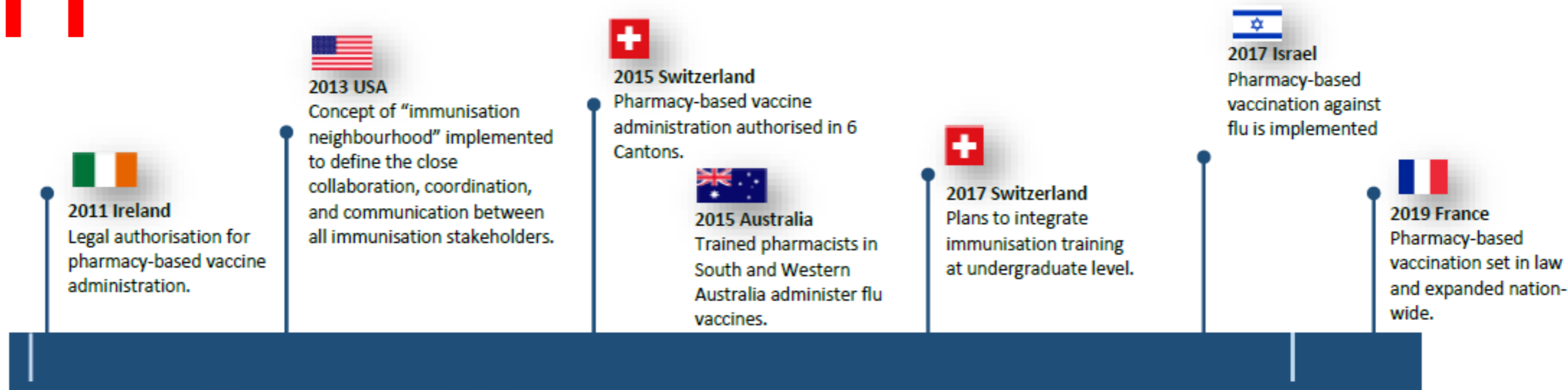
2009 USA
All 50 States legally authorised vaccine administration by pharmacists.

OČKOVÁNÍ VE SVĚTĚ

2011

2012

2012 Portugal
Mandatory electronic vaccination records adopted.

2014 Australia
Pharmacy Board of Australia announced vaccination as part of pharmacists' current practice. Pharmacy-based vaccination initiated in Queensland (Pilot).

2014 Philippines
Vaccine administration rights granted to trained pharmacists.

2016 Australia
Victoria was the final state jurisdiction to introduce vaccinations in pharmacies.

2016 USA
All Accreditation Council for Pharmacy Education (ACPE)-accredited schools of pharmacy required to include immunisation training in their undergraduate curricula.

2017

2017 France
Pharmacy-based vaccination against seasonal flu approved in two regions as a pilot.

2017 Brazil
Pharmacy-based vaccination is regulated by the Government.

2019 France
Pharmacy-based vaccination set in law and expanded nationwide.

V **současné době** je možné očkovat ve veřejných lékárnách proti viru sezónní chřipky v **17** evropských zemích.

V **9** z těchto zemí může očkování provádět **lékárník**.

**Dánsko, Francie, Norsko, Irsko, Portugalsko,
Velká Británie, Řecko, Švýcarsko, Polsko**

Probíhá pilot (**4**) - Lucembursko, Chorvatsko, Německo,
Itálie

Plánuje se pilot (**2**) na Slovensku a v Rumunsku

V **5** zemích může aplikovat vakcínu proti chřipce v prostorech lékárny jiný zdravotník (lékař nebo zdravotní sestra)

**Itálie, Estonsko, Nizozemí,
Švédsko, Finsko**

PORTUGALSKO

Portugalsko zavedlo možnost očkování v lékárnách v chřipkové sezóně 2008/2009. Předcházela tomu informační kampaň. V sezóně 2011/2012 byla **téměř polovina očkování proti chřipce** provedena v lékárnách.

V současné době se očkování provádí v 78 % všech lékáren v Portugalsku.

VELKÁ BRITÁNIE

Ve Velké Británii mohou lékárníci v lékárně provádět očkování proti chřipce od roku 2002 - nejprve pro samoplátce. Od roku 2005 i lidé starší 65 let a mladší lidé s rizikovými faktory.

Vývoj počtu očkovaní

2018/2019 - 1,43 mil.
2019/2020 - 1,71 mil.
2020/2021 - 2,77 mil.
2021/2022 - 4,80 mil.

Zdroj: <https://www.pharmdata.co.uk>

Česká lékárnická komora

VELKÁ BRITÁNIE

Lékárny jsou ve Velké Británii považovány za důležité místo v rámci každoroční národní vakcinace proti chřipce.

V současné době je Velká Británie evropskou zemí s nejvyšší mírou proočkovanosti - téměř 75 %. Provádění očkování v lékárnách výrazně snížilo pracovní zátěž primární zdravotní péče.

Pharmacy minister Jo Churchill got her flu jab at Keencare Pharmacy in London this week

<https://www.chemistanddruggist.co.uk/news/pharmacist-visits-dh-give-ministers-and-officials-flu-vaccination>

FRANCIE

V roce **2017** byl ve Francii zahájen pilotní projekt očkování proti chřipce v lékárnách - téměř 3000 lékáren (více než 5000 lékárníků) ve čtyřech regionech Francie. Během 6 měsíců projektu (září 2017 – březen 2018) bylo proti chřipce očkováno **159 139 lidí**.

V období od poloviny října 2020 do začátku ledna **2021** očkovali proti chřipce více než 3,7 milionu lidí, což znamená, že **1/3 očkování proti chřipce byla provedena v lékárnách**.

Legislativa stanovuje kvalifikační požadavky na personál a technické požadavky na lékárny. Lékárníci mohou aplikovat vakcínu proti chřipce dospělým, s výjimkou pacientů s anamnézou alergických reakcí.

Rozhodnutí o očkování proti covid-19 proběhlo v zimě/jaře 2021, následovalo proškolení lékárníků.

Lékárny se připojily k Národnímu očkovacímu programu v červenci 2021. V prosinci bylo registrováno 1281 lékáren (cca 10%).

K 12. prosinci 2021 lékárníci podali v lékárnách 680 000 dávek vakcín proti COVID-19. K 18. prosinci jich bylo **819 404**.

Česká lékárnická komora

SLOVENSKO

Projekt očkování v lékárnách

Slovenská lékárnická komora,

partnerem je Slovenská vakcinologická společnost

zapojeno do diskusí je Ministerstvo zdravotnictva SR,

Slovenská spoločnosť všeobecného praktického lekárstva SL,

Asociácia na ochranu práv pacientov (AOPP),

Národné centrum zdravotníckych informácií (NCZI),

média - Zdravotnícke noviny

a ďalší.

MZ SR je naklonené zmenám, ktoré by umožnili očkovanie v lekárňach . Je to aj v súlade s Programovým vyhlásením vlády SR, v ktorom je zakomponované posilnenie kompetencie farmaceutov v lekárňach. Počítame však, že tieto zmeny by mohli byť uvedené do praxe v 1.kvartáli 2023.

Zdroj:
TV JOJ
17.5.2022

Česká lékárnická komora

PROČ JE ZÁJEM O OČKOVÁNÍ V LÉKÁRNÁCH?

Dostupnost lékáren – místní, časová
Osobní kontakt s pacienty - důvěra

OČKOVÁNÍ PROTI CHŘÍPCE

Proočkovanost české populace proti sezónní chřipce je stále nízká a roste jen pomalu. Celková **proočkovanost je pouze 8-9 %**, což je výrazně pod doporučením WHO, které je 30 %.

Mezi seniory dosahuje míra proočkovanosti jen 24,5 % vs. doporučení WHO 75 %.

BEZPEČNOST !!!

Nejsou známy žádné případy anafylaktické reakce s fatálními následky po podání vakcíny lékárníkem v Evropě.

Pokud lékárníci provádějí očkování, musí absolvovat certifikovaná školení (včetně pravidelných opakování a recertifikace), jejichž součástí jsou nácvik aplikace vakcíny, použití adrenalinu (k léčbě anafylaxe) a resuscitační procedury.

Česká lékárnická komora

IRSKO

Guidance on the Provision of Vaccination Services by Pharmacists in Retail Pharmacy Businesses

Pharmaceutical Society of Ireland

Version 6 April 2019

Updates made following the Medicinal Products (Prescription and Control of Supply) (Amendment) Regulations 2018 (S.I. 530/2018) are highlighted in grey.

Please note in July 2020, the PSI published an [addendum](#) to this guidance which provides additional information specific to providing an influenza vaccination service to children from 6 months old. The [addendum](#) must be read and considered by all pharmacy owners and superintendent pharmacists who wish to provide an influenza vaccination service to children.

Contents

SECTION 2 GUIDANCE ON PHARMACY SERVICES

CPR Course for Adults and Children

Responding to an Emergency Situation & Management of Anaphylaxis (adrenaline auto-injector)
(RESMA)

Medicines Administration (Parenteral) (PAMT)

Salbutamol
inhaler

Glyceryl
trinitrate (GTN)
aerosol

Naloxone

Delivery of a vaccination Service

Glucagon
for injection

Seasonal
Influenza

Herpes Zoster
(Shingles)

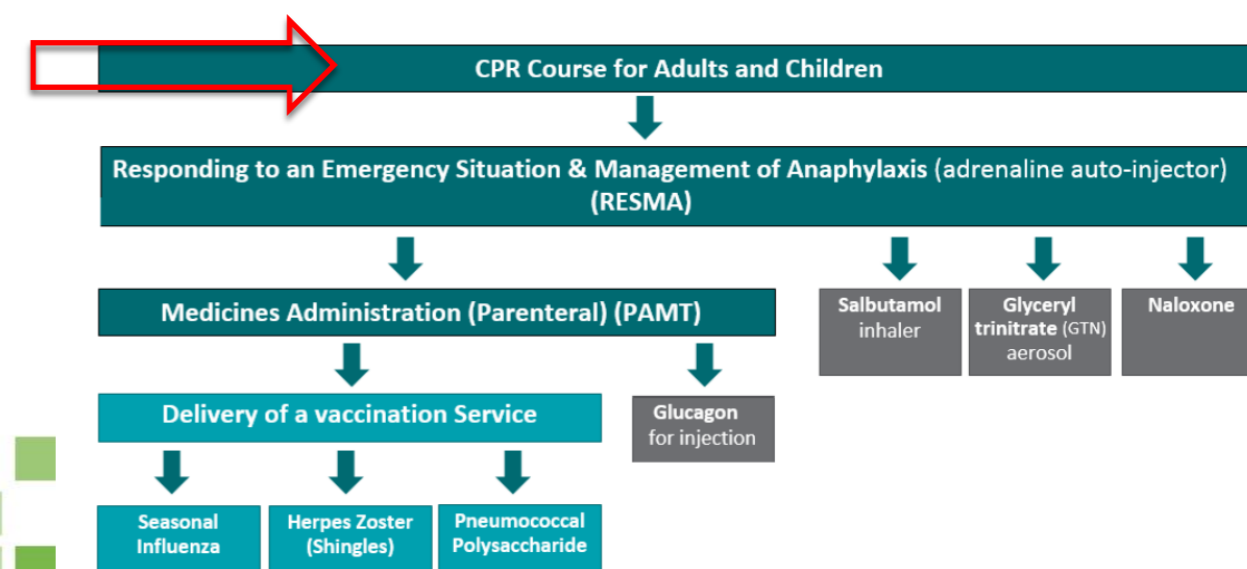
Pneumococcal
Polysaccharide

Kardiopulmonální resuscitace (CPR)

Povinný kurz pro všechny lékárníky, kteří chtějí provádět očkování – **prezenční praktická výuka.**

Cena 100 EUR.

Medicine administration – parenteral (PAMT)

Cena 380 EUR

Jednodenní prezenční praktický seminář s nácvikem techniky podání léků:

Subkutánní injekce

Intramuskulární injekce

Injekce pomocí předplněného pera

Natahování z ampule

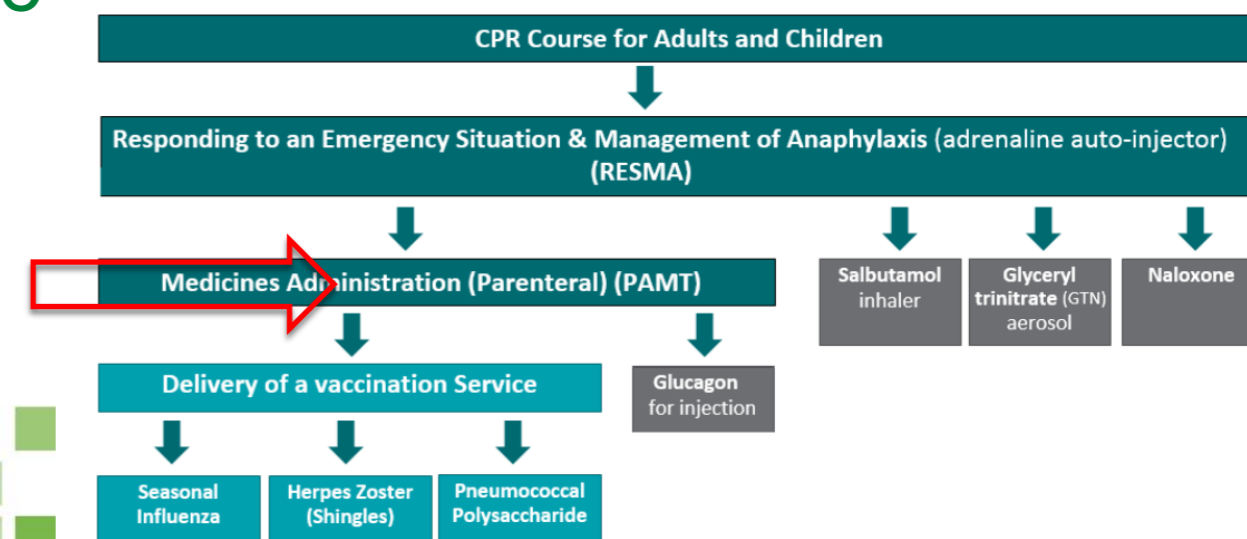
Rekonstituce léků a natažení z lahvičky

Různá místa vpichu – deltový sval, břicho, stehno

Injekční aplikace dospělým

Injekční aplikace dětem

RECERTIFIKACE

- definovat logistické, technické, hygienické a organizační požadavky na lékárny a místnost/prostor vymezený pro očkování,
- stanovit podmínky školení farmaceutů před tím, než budou provádět očkování
- určení způsobu vedení a rozsah záznamů o očkování pacientů,
- určení odpovědnosti poskytovatelů lékárenské péče a lékárníků za případné nežádoucí účinky očkování.

Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví

V současné podobě nevhodný a je nutné ho upravit (PN):

1. doplnit minimální požadavky na školení farmaceutů
2. doplnit zmocnění pro úpravu vyhlášky o věcném technickém vybavení zdravotnických zařízení
3. doplnit skupiny obyvatel, které bude možné očkovat v lékárně (18-65let) ???
4. zrušit omezení platnosti do konce roku 2022
5. doplnit možnost očkování proti chřipce

PŘÍNOSY OČKOVÁNÍ V LÉKÁRNÁCH

Zvýšení proočkovanosti populace.

Zvýšená dostupnost očkování proti chřipce pro zdravou populaci nenavštěvující často praktického lékaře.

Snížení ekonomické zátěže systému. Imunizace je nejen vysoce účinná v prevenci nemocí, hospitalizací a úmrtí, ale také snižuje související náklady pro ekonomiku, což z ní činí nákladově efektivní investici do veřejného zdraví.

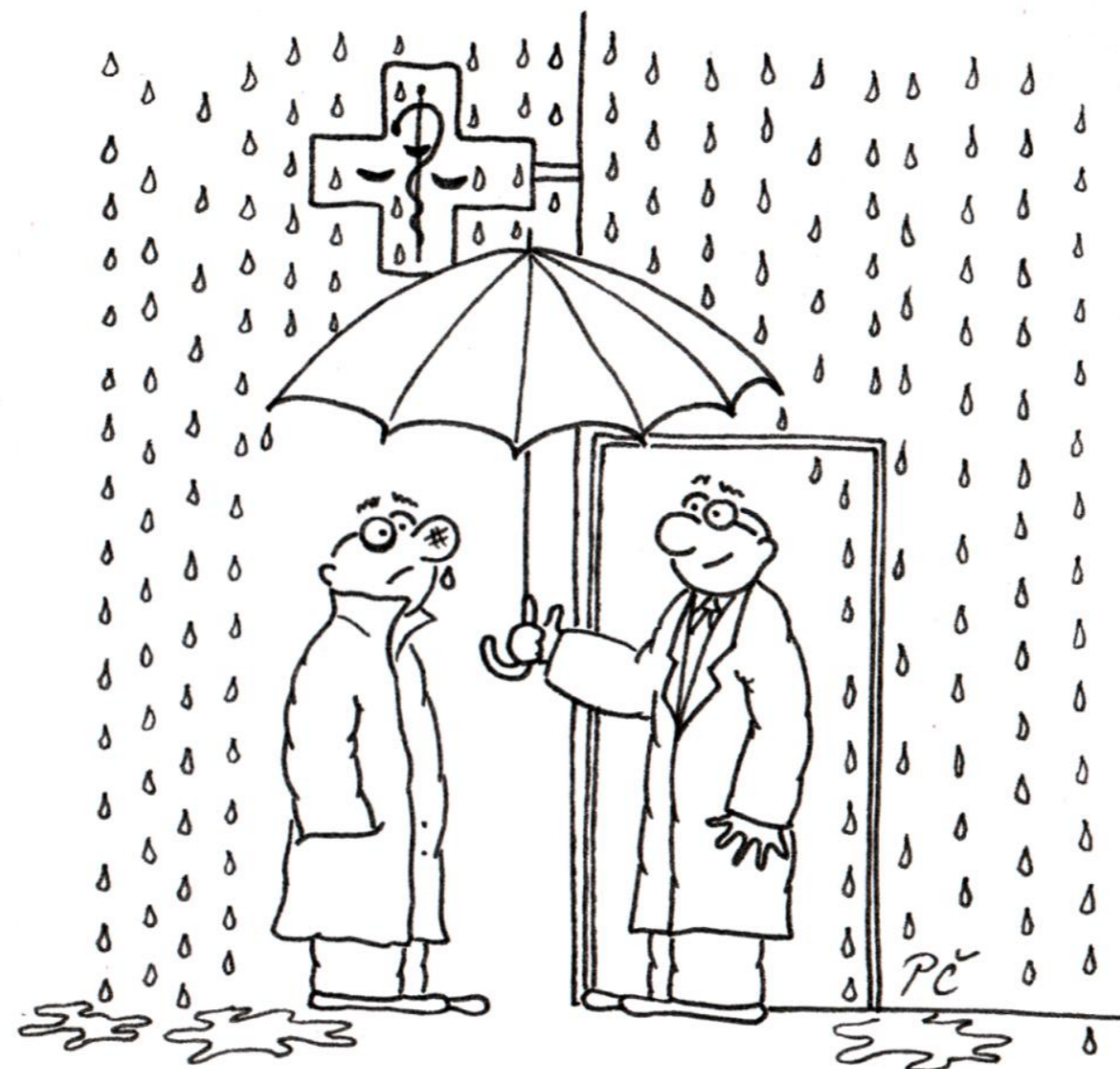

PŘÍNOSY OČKOVÁNÍ V LÉKÁRNÁCH

Snížení pracovního vytížení pracovníků zdravotnického systému. Umožnění dalšího očkovacího kanálu uvolní tlak na ostatní zdravotníky (lékaře a sestry).

Zvýšení osvěty veřejnosti – lékárníci jsou důvěryhodnou profesí a díky jejich kontaktu s obyvatelstvem mohou přispět ke zvyšování informovanosti veřejnosti.

Bezpečnostní a pohotovostní plány pro pandemie – lékárny zapojující se do systému představují nový kanál pro očkování a zvyšují přístup k očkování a k informacím o očkování během epidemické krize.

Váš lékárník – rádce ve zdraví i nemoci